

รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคม ในยุคประเทศไทย 4.0*

THE MODEL OF PRIVATE SCHOOL ADMINISTRATION FOR CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY IN THAILAND 4.0

สรายุทธ ช่างงาม

Sarayuth Changngam

พินสุตา สิริรังศรี

Pinsuda Siridhrungsri

อุทัย บุญประเสริฐ

Uthai Bunprasert

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

Dhurakij Pundit University, Thailand

E-mail: schooldrivery@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0 และ 2) นำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0 เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี ประชากร คือ โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาทั่วประเทศ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน 1) สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหาร ครู และกรรมการจากโรงเรียนเอกชนที่มีอายุการก่อตั้งมากกว่า 10 ปีขึ้นไป 6 โรงเรียน 2) สอบถามผู้บริหารและครู 700 คน จาก 350 โรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนเอกชนมีสภาพปัจจุบันในการรับผิดชอบต่อสังคมโดยการสอดแทรกลงไปในการเรียนการสอนในห้องเรียน การให้บริการความรู้และทรัพยากรแก่ชุมชน สำหรับปัญหาประกอบด้วยความไม่ชัดเจนในแนวทางการจัดกิจกรรม ภาระงานของครู งบประมาณที่ไม่เพียงพอ พื้นที่ที่จำกัด ส่วนแนวทางการบริหารควรที่จะพัฒนาการเรียนรู้ที่เน้นวิทยาศาสตร์ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ สิ่งแวดล้อม รวมถึงการเอาใจใส่ผู้เรียน 2) รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 2.1) หลักการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ธรรมชาติ ความเสมอภาคเท่าเทียม เศรษฐกิจพอเพียง บริหารเชิงกลยุทธ์ 2.2) แนวคิดการเป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนดิจิทัล โรงเรียนสีเขียว โรงเรียนชุมชน โรงเรียนแห่งความสุข 2.3) องค์ประกอบ ได้แก่ นโยบายการบริหาร

* Received 21 July 2022; Revised 31 July 2022; Accepted 31 July 2022

หลักสูตร สิ่งแวดล้อมศึกษา บุคลากร เครือข่ายชุมชน 2.4) จุดเด่น ได้แก่ ใช้ได้กับทุกโรงเรียน ผสานได้กับภาระงานเดิม ทุนน้อยสามารถทำได้ พัฒนาทักษะใหม่ 2.5) ข้อจำกัด ได้แก่ ความพร้อมของผู้เรียน เวลาเรียนที่จำกัด ขาดแคลนอุปกรณ์ 2.6) เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ กำหนดนโยบาย การมีส่วนร่วม เรียนรู้ตลอดชีวิต เน้นทักษะเทคโนโลยี ความร่วมมือจากชุมชน และการปรับใช้ตามบริบท

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชน, ความรับผิดชอบต่อสังคม, ประเทศไทย 4.0

Abstract

The Objectives of this research article were to 1) study the current condition, problems and guidelines for private school administration for corporate social responsibility in Thailand 4.0 era and 2) propose a model of private school administration for corporate social responsibility in Thailand 4.0 era. This study used a mixed research method. The population of this research included private schools of general education across the country, divided into 2 stages. 1) In-depth interviews with administrators, teachers and committees from 6 private schools that have been established for more than 10 years. 2) Inquiring with 700 administrators and teachers from 350 schools. Data were analyzed using descriptive statistics. The results of the research indicated that 1) private schools had a current state of corporate social responsibility by inserting them into activities both inside and outside the classroom as well as providing knowledge and resources to the community. As for the problem, it consisted of unclear approaches to organizing activities, the teacher's workload, Insufficient budget, limited space. As for the management approach, it should develop learning that emphasizes science, life skills, vocational skills, environment, and attention to learners. 2) The model of private school management consists of 2.1) principles of corporate social responsibility, good governance, equality, sufficiency economy, strategic management. 2.2) Concept of being a science school, digital school, green school, community school, happy school. 2.3) Components include management policy, curriculum, environmental education, personnel, community network 2.4) Highlights are that it can be used in all schools and can be combined with the original workload, can afford less capital, development of new skills. 2.5) Limitations include student availability, limited study time, equipment shortage 2.6) Conditions for success include policy making,

engagement, lifelong learning, focusing on technology skills, community collaboration, and contextual deployment.

Keywords: Model of Private School Administration, Corporate Social Responsibility, Thailand 4.0

บทนำ

ประเทศไทย 4.0 เป็นรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจตามวิสัยทัศน์ของการบริหารประเทศที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” เพื่อยกระดับประเทศจากประเทศที่มีรายได้ต่ำไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง ออกจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง ปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่เศรษฐกิจฐานคุณค่า (Value - Based Economy) หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” ผ่านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีวัฒนธรรมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (สุวิทย์ เหมสันทรี, 2558) ทั้งนี้เพราะที่ผ่านมาประเทศก้าวไม่พ้น “กับดักประเทศรายได้ปานกลาง” เปรียบเช่น “ทำมากแต่ได้น้อย” เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม คนยากจนจำนวนมากขาดโอกาสในพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง เช่น สุขภาพ การศึกษา และรายได้เข้าสู่วงจร “โง่ จน เจ็บ” (จิรพันธุ์ จรัสภัทรโรจน์ และคณะ, 2560) ขณะที่คนรวยซึ่งเป็นคนส่วนน้อยของประเทศถือครองทรัพย์สินที่มีมูลค่ามหาศาล รวมถึงการพัฒนาประเทศที่ผ่านมาได้มีการรุกร้าทำลายธรรมชาติ การใช้พลังงานและทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่สมดุล ทำให้สิ่งแวดล้อมมีสภาพเสื่อมโทรม เกิดมลภาวะที่เป็นภัยอันตรายต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของผู้คน

โรงเรียนเอกชนเป็นสถานศึกษาประเภทหนึ่งที่อยู่ใกล้ชิดกับชุมชนและสังคมมาเป็นเวลาช้านาน มีบทบาทหน้าที่ในการอบรมบ่มเพาะเยาวชนให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สร้างทรัพยากรที่มีคุณภาพออกสู่สังคมและประเทศชาติ ซึ่งถือว่าการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างหนึ่งของโรงเรียน

ผู้วิจัยเล็งเห็นว่านโยบายประเทศไทย 4.0 นั้น โรงเรียนเอกชนสามารถมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายผ่านภาระงานปกติของโรงเรียนได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการบริหาร รวมถึงรูปแบบของการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อตอบสนองรับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0 ซึ่งประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาเรื่องนี้จะทำให้โรงเรียนเอกชนเกิดความภาคภูมิใจในตนเองที่ได้สร้างคุณค่าให้กับสังคมเปรียบเสมือนมิตรแท้ที่คอยแก้ไขปัญหาร่วมกันพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อตอบสนองรับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0

2. เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0 ผู้วิจัยดำเนินการโดย 1) การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและกำหนดกรอบเนื้อหา 2) การสัมภาษณ์จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และ 3) การสอบถามความคิดเห็น โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล ดังนี้

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือ โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาทั่วประเทศ ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 3,760 โรงเรียน แบ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนที่มีระยะเวลาก่อตั้ง 10 ปีขึ้นไปจำนวน 6 โรงเรียนใน 6 ภูมิภาค คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ส่วนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ โรงเรียนเอกชนจำนวน 350 โรงเรียน โดยสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi- Stage Random Sampling) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนละ 2 คนรวมทั้งสิ้น 700 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) และ 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการบริหารโดยมีค่าความเชื่อมั่น 0.968

1.3 การเก็บและรวบรวมข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนจำนวน 6 โรงเรียน ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทั้งสิ้น 700 ฉบับ และได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 582 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.14

1.4 การวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อจัดหมวดหมู่และสาระของข้อมูล นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นความเรียง ส่วนข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตาราง และความเรียง

2. การนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0

ผู้วิจัยดำเนินการร่างรูปแบบโดยใช้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการตอบแบบสอบถาม หลังจากนั้นทำการตรวจสอบความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบ ด้วยวิธีสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ท่าน โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หลังจากทำการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบแล้วจึงได้นำเสนอรูปแบบให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา และดำเนินการจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มวิทยานิพนธ์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0 มีดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0 มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ 1) การบริหารบุคคล 2) การบริหารทั่วไป 3) การบริหารวิชาการ และ 4) การบริหารงบประมาณ โรงเรียนเอกชนมีการบริหารโดยการสอดแทรกความรับผิดชอบต่อสังคมในกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน มีการจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อชุมชนอยู่บ้าง โรงเรียนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และพัฒนาเครือข่ายเพื่อสังคมด้านต่าง ๆ มีการช่วยเหลือและบริการสังคมอยู่เสมอ โรงเรียนมีการแก้ผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานของโรงเรียน โรงเรียนเอกชนได้ใช้หลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารโรงเรียนเอกชน การดำเนินงานของโรงเรียนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการพัฒนาการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้

1.2 ปัญหาของการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0 สำหรับปัญหาประกอบด้วยความไม่ชัดเจนในการจัดกิจกรรม จำนวนครู ขาดงบประมาณ การมีพื้นที่จำกัด พบประเด็นสำคัญ คือ 1) ขาดแนวทางการทำกิจกรรมเพื่อสังคมที่หลากหลาย 2) การเรียนรู้ผ่านทุนทางสังคมและวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นยังมีไม่มากเท่าที่ควร 3) การจัดบริการวิชาการแก่ชุมชนมีน้อย 4) งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอกับการดำเนินกิจการ 5) มีบุคลากรที่มีอายุเกิน 60 ปี 6) ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงเร็วกว่าความสามารถในการจัดการ และ 7) ผลกระทบจากสังคมที่มีผลต่อสุขภาพจิตของผู้เรียน

1.3 แนวทางของการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0 มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ 1) การบริหารทั่วไป 2) การบริหารวิชาการ 3) การบริหารงบประมาณ และ 4) การบริหาร

บุคคล พบประเด็นสำคัญ คือ ผู้บริหารของโรงเรียนต้องเป็นผู้กำหนดนโยบาย และให้การสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาหลักสูตร และกิจกรรมเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีการ 1) พัฒนาหลักสูตรที่เน้นวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และเชื่อมโยงกับท้องถิ่น 2) เน้นจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และมุ่งสร้างนวัตกรรม 3) จัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา 4) แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือ 5) เร่งพัฒนาสมรรถนะของครูยุคใหม่ 6) ดูแลเอาใจใส่ช่วยเหลือผู้เรียน และ 7) ร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน

2. รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย

4.0 ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่

2.1 ส่วนนำ ประกอบด้วย หลักการ แนวคิด และวัตถุประสงค์ของรูปแบบ มีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 หลักการของรูปแบบ ได้แก่ หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักธรรมาภิบาล หลักความเสมอภาคและเท่าเทียม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการบริหารเชิงกลยุทธ์

2.1.2 แนวคิดของรูปแบบ ได้แก่ แนวคิดโรงเรียนวิทยาศาสตร์ แนวคิดโรงเรียนดิจิทัล แนวคิดโรงเรียนสีเขียว แนวคิดโรงเรียนชุมชน และแนวคิดโรงเรียนแห่งความสุข

2.1.3 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ได้แก่ เพื่อบริหารจัดการองค์ประกอบและกระบวนการของรูปแบบให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย องค์ประกอบของรูปแบบ และกระบวนการบริหารรูปแบบ มีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 องค์ประกอบของรูปแบบ ได้แก่ ด้านนโยบายการบริหารจัดการโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดการเตรียมความพร้อมสำหรับบุคลากร และด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน

2.2.2 กระบวนการบริหารรูปแบบ ได้แก่ การเตรียมการ การดำเนินการ การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (PDCA)

2.3 จุดเด่น ข้อจำกัด และเงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ มีรายละเอียด ดังนี้

2.3.1) จุดเด่นของรูปแบบ ได้แก่ 1) มีแนวทางการบริหารที่มีสาระครอบคลุมกับความรับผิดชอบต่อสังคมและนโยบายประเทศไทย 4.0 ซึ่งสามารถใช้ได้กับโรงเรียนทุกขนาด ทุกระดับการศึกษา ทุกสังกัด และทุกสภาพของพื้นที่ตั้งของโรงเรียน 2) นำรูปแบบไปใช้ได้กับโครงสร้างการบริหารงานเดิม โดยไม่ต้องจัดโครงสร้างงานใหม่ 3) รูปแบบนี้ไม่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ สามารถปรับงบประมาณให้เหมาะสมกับความพร้อมของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนได้ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่แล้วหรือประยุกต์ใช้งานโปรแกรมประเภทฟรีแวร์ 4) ครูและบุคลากรที่ใช้รูปแบบนี้จะมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ มีทักษะเทคโนโลยีและ

มีความสุขในยุคประเทศไทย 4.0 5) มีกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตนอกห้องเรียนอยู่ตลอดเวลา 6) รูปแบบนี้จะส่งเสริมแนวคิด “Act Local Think Global” เรียนรู้ลงมือศึกษาวิจัยในที่ตั้งแต่สามารถเผยแพร่นวัตกรรมได้ในระดับโลก

2.3.2 ข้อจำกัดของรูปแบบ ได้แก่ 1) กิจกรรมบางกิจกรรมอาจไม่เหมาะกับ เพศ ช่วงวัย ความรู้และความสามารถของผู้เรียน 2) การจัดเรียนรู้แบบโครงงานบางโครงงานต้องใช้ระยะเวลานาน อาจมีเวลาเรียนไม่เพียงพอ 3) ผู้เรียนบางคนอาจขาดอุปกรณ์เทคโนโลยีที่จำเป็นในการเรียนรู้

2.3.3 เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ ได้แก่ 1) ผู้บริหารต้องกำหนดนโยบายที่ชัดเจน 2) ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินการ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน 3) ต้องมอบหมายหน้าที่และกระจายอำนาจให้แก่ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน 4) โรงเรียนต้องสร้างวัฒนธรรมของโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การวิจัยและพัฒนา และการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 5) โรงเรียนต้องส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารจัดการ การเรียนรู้ และประโยชน์อื่น ๆ โดยสนับสนุนการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีสมรรถนะที่เท่าทันกับโลก 6) เครือข่ายและชุมชนต้องมีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับโรงเรียน 7) โรงเรียนต้องประชาสัมพันธ์การดำเนินงานต่าง ๆ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ และสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 8) โรงเรียนที่จะนำรูปแบบไปใช้ต้องศึกษาให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง และปรับเปลี่ยนประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของแต่ละโรงเรียน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยข้างต้นสามารถนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางของการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อมารับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0

จากสภาพปัจจุบันที่โรงเรียนเอกชนมีการบริหารโดยการสอดแทรกความรับผิดชอบต่อสังคมในกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน มีการจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อชุมชนอยู่บ้าง โรงเรียนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และพัฒนาเครือข่ายเพื่อสังคมด้านต่าง ๆ มีการช่วยเหลือและบริการสังคมอยู่เสมอ โรงเรียนมีการแก้ผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานของโรงเรียน โรงเรียนเอกชนได้ใช้หลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหาร โรงเรียนเอกชน การดำเนินงานของโรงเรียนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการพัฒนาการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนเอกชนให้ความสำคัญต่อการบริหารวิชาการ งานบุคคล และงานงบประมาณเพื่อมารับผิดชอบต่อสังคมอยู่ ถือเป็นการมีส่วนร่วมการพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมต่อไปในอนาคต แต่อย่างไรก็

ตามโรงเรียนเอกชนที่ไม่มีความพร้อม เช่น โรงเรียนเอกชนขนาดเล็กก็ยังคงต้องพิจารณาในเรื่องการบริหารงบประมาณและบุคลากรอันมีจำกัด และการที่โรงเรียนเอกชนได้ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนเอกชนแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนเอกชนก็มีระบบธรรมาภิบาลในการดำเนินกิจการโรงเรียนเอกชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนเอกชนเป็นกิจการกึ่งธุรกิจจะต้องมีการบริหารจัดการงบประมาณอย่างเป็นระบบ และรอบคอบ การใช้จ่ายต่าง ๆ ต้องเป็นไปด้วยความคุ้มค่า มีเหตุผลผลที่ต้องดำเนินการด้วยความโปร่งใส รับผิดชอบ และตรวจสอบได้ ดังที่ สุวณี อึ้งวรการ เยาวพา เดชะคุปต์ และรัตนชัย ศรสุวรรณ ได้เสนอว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเป็นการแสดงถึงความมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่องในการบริหารจัดการอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบไปด้วย การใช้ธรรมาภิบาล การผลิตสินค้าและบริการที่ปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้การบริหารโรงเรียนเอกชนยังมีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักการจัดการที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคม แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนเอกชนคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีประสิทธิผล ความมีประสิทธิภาพ และการสร้างภูมิคุ้มกันสำหรับการป้องกันและพร้อมรับปัญหาต่าง ๆ เช่น การขาดแคลนบุคลากร ปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน ดังที่คณะทำงานส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียน ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ หมายถึง การดำเนินธุรกิจควบคู่ไปกับการใส่ใจและดูแลสังคมและสิ่งแวดล้อมภายใต้ หลักจริยธรรม การกำกับกิจกรรมที่ดี และการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการ เพื่อนำไปสู่ การดำเนินธุรกิจที่ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน โดยไม่ผิดศีลธรรมจรรยา ไม่เบียดเบียนทุกฝ่าย สร้างสรรค์ความสุขที่แท้จริงให้กับตนเอง ธุรกิจ รวมทั้งสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม (สุวณี อึ้งวรการ, 2557); (เยาวพา เดชะคุปต์, 2553); (รัตนชัย ศรสุวรรณ, 2557)

ส่วนประเด็นปัญหาความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนเอกชนในยุคประเทศไทย 4.0 ที่สำคัญคือ ความไม่ชัดเจนในการจัดกิจกรรม จำนวนครูที่ไม่เพียงพอ การขาดงบประมาณ การมีพื้นที่จำกัด ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้กับโรงเรียนเอกชนที่ยังขาดความพร้อม เช่น โรงเรียนเอกชนขนาดกลางหรือขนาดเล็กเป็นต้น ในขณะเดียวกันปัญหาหนึ่งที่พบก็คือการเปิดให้ชุมชนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนยังไม่มากนัก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความคิดที่ว่าโรงเรียนเอกชนเป็นสถานที่ส่วนบุคคล รวมทั้งการเปิดให้ชุมชนได้ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ จำเป็นต้องเพิ่มภาระในการบริหารจัดการทั้งบุคลากร สถานที่ และงบประมาณ ซึ่งในหลักการความเป็นจริง โรงเรียนควรจะต้องเปิดกว้าง และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนได้ สอดคล้องกับ คณิกา ธรรมะ ที่กล่าวว่า โรงเรียนสามารถเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ทั้งด้านวิชาการและการประกอบอาชีพของคนในชุมชน และยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน โดยใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การฝึกอาชีพ การส่งเสริมหลักสุขอนามัย

การให้ความรู้ด้านสาธารณสุข การเกษตร หัตถกรรม อุตสาหกรรมในครัวเรือน และการนันทนาการ เป็นต้น (คณิกา ฐระธรรม, 2555)

ส่วนแนวทางในการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0 พบว่า ผู้บริหารของโรงเรียนต้องเป็นผู้กำหนดนโยบาย และให้การสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาหลักสูตร และกิจกรรมเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และเชื่อมโยงกับท้องถิ่น เน้นจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และมุ่งสร้างนวัตกรรม จัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือ เร่งพัฒนาสมรรถนะของครูยุคใหม่ ร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning) โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี จะมีบทบาทสำคัญที่โรงเรียนเอกชนต้องให้ความสำคัญและดำเนินการในการจัด

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0 จากผลการวิจัย พบว่า รูปแบบประกอบด้วย 1) ส่วนนำ ได้แก่ หลักการ แนวคิด และวัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) เนื้อหา ได้แก่ องค์ประกอบ กระบวนการบริหาร รูปแบบ 3) จุดเด่น ข้อจำกัด และเงื่อนไขความสำเร็จ

1. ส่วนนำ ได้แก่ หลักการ แนวคิด และวัตถุประสงค์ของรูปแบบ เป็นหลักการ ที่ประกอบด้วย 1) หลักความรับผิดชอบต่อสังคม 2) หลักธรรมาภิบาล 3) หลักความเสมอภาคและเท่าเทียม 4) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 5) หลักการบริหารเชิงกลยุทธ์ แสดงให้เห็นว่า การนำหลักการดังกล่าวมาประกอบเป็นรูปแบบนี้นั้น เพื่อให้โรงเรียนเอกชนต้องรับผิดชอบต่อสังคมด้านใด ๆ ที่อาจจะมีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด ส่วนแนวคิดของรูปแบบ ได้แก่ แนวคิดโรงเรียนวิทยาศาสตร์ แนวคิดโรงเรียนดิจิทัล แนวคิดโรงเรียนสีเขียว แนวคิดโรงเรียนเพื่อชุมชน และแนวคิดโรงเรียนแห่งความสุข แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนเอกชนควรส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นหนักด้านวิทยาศาสตร์ เพราะเป็นวิชาที่ส่งเสริมความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และเป็นวิชาที่มีฐานของการวิจัยและพัฒนาวัตกรรม สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ที่ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อส่งเสริมให้คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้สารสนเทศซึ่งสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559) ส่วนแนวคิดโรงเรียนสีเขียว แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนเอกชนควรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อรักษาและพัฒนาสีเขียวในทุก ๆ ส่วน เพื่อให้ผู้เรียนและชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีจิตสำนึกในการดูแลสิ่งแวดล้อมรอบตัว (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559) สอดคล้องกับวิชาญ สุวรรณวงศ์ ที่กล่าวถึงการจัดการการสอนด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนนั้นเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม รมรื่น

เป็นระเบียบ มีบรรยากาศที่ดี และมีความปลอดภัย อีกทั้งยังเป็นแรงผลักดันให้ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับบ้าน โรงเรียน และชุมชนต่อไป เกิดความเพลิดเพลิน ความชอบ ความสนใจ และยินดีทำงานในหน้าที่ของตน ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เพื่อบริหารจัดการองค์ประกอบและกระบวนการของรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อมารับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0 ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (วิชาญ สุวรรณวงศ์, 2549)

2. เนื้อหา ประกอบด้วย องค์ประกอบ และกระบวนการบริหารรูปแบบ ซึ่งองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อมารับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายการบริหารจัดการโรงเรียน ด้านการบริหารและจัดการหลักสูตร ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดการเตรียมความพร้อมสำหรับบุคลากร และด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน ส่วนกระบวนการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อมารับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0 ได้แก่ การเตรียมการ การดำเนินการ การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าการที่โรงเรียนจะบริหารความรับผิดชอบต่อสังคมนั้น จำเป็นต้องบริหารอย่างมีส่วนร่วมโดยมีการบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และวัดผลเชิงประจักษ์ เน้นการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-Directed Learning) เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมผ่านประสบการณ์จริง เพื่อแสดงให้เห็นถึงการจัดการงานวิชาการให้มีการลงมือปฏิบัติ อันเป็นรากฐานของการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ (Active Learning) ว่าเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้นสูง (Higher order thinking) ในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมินตัดสินใจ และการคิดสร้างสรรค์ โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจะจูงใจให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ และผ่านกิจกรรมที่ครูได้เตรียมไว้ ผู้เรียนจะเลือกเรียนรู้เรื่องต่างๆตามความสนใจและความถนัดของตนเอง และยังสอดคล้องกับแนวคิดพหุปัญญา (Multiple Intelligence) อีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) ตลอดจนการเสริมสร้างจิตลักษณะและค่านิยมร่วมเพื่อมารับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนอย่างเด่นชัด อนึ่ง ในการบริหารโรงเรียนเอกชนให้สอดคล้องกับความรับผิดชอบต่อสังคมจำเป็นต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาซึ่ง ประกอบด้วย การสร้างกระบวนการพัฒนาให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม การปลูกฝังเจตคติที่ดีที่มีความตั้งใจและมุ่งมั่นที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมทั้งด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือกับผู้อื่น และ การส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทของโรงเรียนในการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติที่ดี

ต่อสิ่งแวดล้อมให้แก่ผู้เรียนและชุมชน นอกจากนั้นการพัฒนาครูและบุคลากร เนื่องจากครูมีส่วนสำคัญในการอบรมผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามเป้าหมายของโรงเรียน ครูจึงต้องมีการพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติต่อแนวทางการพัฒนาของแต่ละบุคคล ส่วนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน อาจเนื่องมาจากการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนนั้น ประกอบด้วยการสร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อชุมชน การสร้างและประสานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน และการร่วมมือกับชุมชนจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตและทักษะอาชีพเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็กไทยยุค 4.0 เนื่องจากชุมชนมีทรัพยากรและบุคลากรที่มากมายในการร่วมกันพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน รวมถึงการพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะอาชีพให้กับเด็กทั้งหมดในชุมชน สอดคล้องกับสภาธุรกิจโลกเพื่อความยั่งยืน (World Business Council Sustainable Development: WBCSD) ที่ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรว่าเป็นความมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่องของธุรกิจในการประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมและมีส่วนช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจในขณะเดียวกันก็ปรับปรุงคุณภาพชีวิตของพนักงานและครอบครัวตลอดจนชุมชนท้องถิ่นและสังคมโดยรวม

3. จุดเด่น ข้อจำกัด และเงื่อนไขสู่ความสำเร็จ

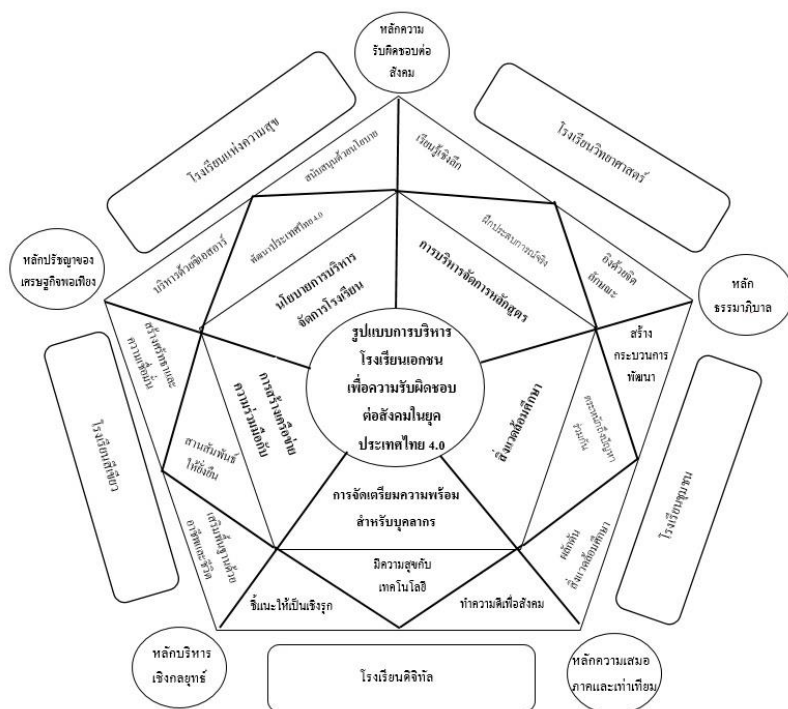
ทั้งจุดเด่น ข้อจำกัด และเงื่อนไขสู่ความสำเร็จของรูปแบบ ซึ่งรูปแบบนี้สามารถนำไปใช้ได้กับโรงเรียนทุกประเภทและทุกสังกัดโดยสามารถบูรณาการได้กับภาระงานเดิม และสามารถทำได้แม้มีข้อจำกัดด้านงบประมาณที่มีไม่มากพอ แต่ทั้งนี้จะต้องปรับใช้รูปแบบให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและชุมชนด้วย ซึ่งแต่ละโรงเรียนนั้นมีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่แตกต่างกัน รวมถึงเงื่อนไขที่นำไปสู่ความสำเร็จ เช่น การกำหนดนโยบาย การมีส่วนร่วม การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ จากเหตุผลดังกล่าวแสดงให้เห็นได้ว่าผู้บริหารต้องนำการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาไปปรับใช้ สอดคล้องกับ สลิลรัตน์ พลอยประดับ ที่เสนอรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับการเสริมสร้างศักยภาพทางการแข่งขันของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตภาคตะวันออก 4 กลยุทธ์ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 การนำองค์การ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง และการวางแผนยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ที่ 2 การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย แรงจูงใจในงาน และวัฒนธรรมองค์กร กลยุทธ์ที่ 3 ประกอบด้วย การจัดการความรู้ ประกอบด้วย องค์การแห่งการเรียนรู้ และเอกลักษณ์องค์กร และกลยุทธ์ที่ 4 ประกอบด้วย คุณภาพวิชาการ และโรงเรียนมาตรฐานสากล (สลิลรัตน์ พลอยประดับ, 2561)

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการศึกษาข้างต้นทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษา รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0 โดย ประกอบด้วย

1) หลักการของรูปแบบ คือ หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักธรรมาภิบาล หลักความเสมอภาคและเท่าเทียม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักบริหารเชิงกลยุทธ์ 2) แนวคิดของรูปแบบ คือ การเป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนดิจิทัล โรงเรียนสีเขียว โรงเรียนชุมชน และโรงเรียนแห่งความสุข 3) องค์ประกอบของรูปแบบ ได้แก่ นโยบายการบริหาร หลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา บุคลากร เครือข่ายชุมชน

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคม
ในยุคประเทศไทย 4.0

ส่วนกระบวนการบริหารรูปแบบจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบดังกล่าวจำเป็นต้องใช้วงจรบริหารงานคุณภาพ ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน Plan – Do – Check - Act หรือ วางแผน - ปฏิบัติ - ตรวจสอบ - ปรับปรุง เป็นกระบวนการที่ใช้ปรับปรุงการทำงานขององค์กรอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาและเกิดการพัฒนาดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กระบวนการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคม
ในยุคประเทศไทย 4.0

สรุป/ข้อเสนอแนะ

โรงเรียนเอกชนเป็นส่วนหนึ่งที่อยู่ในชุมชนมาอย่างยาวนาน การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมโดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่ประเทศไทยมีนโยบายการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศ การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนมีรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมในยุคประเทศไทย 4.0 โดยมี 1) หลักการของ คือ หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักธรรมาภิบาล หลักความเสมอภาคและเท่าเทียม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ หลักการบริหารเชิงกลยุทธ์ 2) แนวคิดของรูปแบบ ได้แก่ แนวคิดโรงเรียนวิทยาศาสตร์ แนวคิดโรงเรียนดิจิทัล แนวคิดโรงเรียนสีเขียว แนวคิดโรงเรียนชุมชน และแนวคิดโรงเรียนแห่งความสุข 3) องค์ประกอบของรูปแบบ ได้แก่ ด้านนโยบายการบริหารจัดการโรงเรียน ด้านการ

บริหารและจัดการหลักสูตร ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านการจัดการเตรียมความพร้อมสำหรับบุคลากร และด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน ในทางปฏิบัติ ผู้บริหารควรวิเคราะห์บริบทของโรงเรียน การสื่อสารสร้างความเข้าใจ การกำกับ ติดตาม และการเรียนรู้ร่วมกันกับเครือข่าย ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเพื่อหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบ และควรมีการวิจัยเพื่อสร้างกลยุทธ์ในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- คณิกา ฐระธรรม. (2555). โรงเรียนชุมชน. เรียกใช้เมื่อ 10 ตุลาคม 2564 จาก <https://guru.sanook.com/7586/>
- จิรพันธุ์ จรัสภัทรโรจน์ และคณะ. (2560). ลักษณะทางประชากรและสังคมของบุคคลที่เสี่ยงต่อวงจรอุบาทว์ “โง่-จน-เจ็บ”: ข้อค้นพบจากการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2558. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข, 11(2), 195-204.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2553). การพัฒนารูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สำหรับการจัดการศึกษาในบริบทของสังคมไทย. วารสารศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและพัฒนา, 2(1), 133-145.
- รัตนชัย ศรสุวรรณ. (2557). การบูรณาการความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ใน ดุษฎีนิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชาญ สุวรรณวงศ์. (2549). การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 ตามการรับรู้ของครู. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สลิลรัตน์ พลอยประดับ. (2561). รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับเสริมสร้างศักยภาพทางการแข่งขันของโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาในเขตภาคตะวันออก. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้. กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564). กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- สุวณี อึ้งวรการ. (2557). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนวิทยาศาสตร์ : กรณีศึกษา โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ตรัง. ฐานข้อมูลงานวิจัยทางการศึกษา สำนักงาน

เลขาธิการสภาการศึกษา. เรียกใช้เมื่อ 12 ตุลาคม 2564 จาก <http://www.thaiedresearch>

สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2558). 'โมเดลประเทศไทย 4.0' ผลึกความคิด (31 สิงหาคม 2558). เรียกใช้เมื่อ 26 มกราคม 2562 จาก <http://www.thansettakij.com/content/9309>